

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

مقدمه

افرادی که از کودکی به کتاب خوانی روی آورده اند در بزرگسالی نیز بیشتر به کتابخانه ها مراجعه می نمایند به گفته جامعه شناس فرانسوی "پیر بوردیو" برای اینکه کودکان در جامعه منزلت و احترام داشته باشند برای آنها و با آنها کتاب بخوانید. مطالعه به رشد مغز کمک می کند. افرادی که بیشتر مطالعه نموده اند هوش بیشتری دارند. برای کاهش علائم مشکلات روانی یکی از درمانها کتاب درمانی می باشد. کتاب استدلال و گفتگو را به کودک می آموزد. آموزش عادت به مطالعه در تغییرات اجتماعی و فرهنگی جامعه موثر است و باعث اصلاحات می شود. در روند اجتماعی شدن کودکان موثر است.

در کتاب خوانی سنتی والدین قصه گو هستند و کودکان شنوندگان منفعل هستند. در روش "خواندن محاوره ای" Dialogic Readingوالدین تلاشهایی می نمایند تا قسمتهایی را بازخورد دهند با این روش به کودکان اجازه داده می شود قصه گوهای فعال شوند. این فرایند به طور زیاد به استفاده از تصاویر نیازمند است. بازخورد شامل تحسین ساده و تشویق برای تلاش های کودک است. تصحیح کردن بدون انتقاد و متناسب کردن بازخوردها و سوالات برای پیشرفت دادن سطح کودک بایستی صورت بگیرد. که اینها جزئی از "آموزش رفتار والدین" است. اصول راهنمایی اضافی شامل اجازه دادن به رهبری کودک، حساس بودن به علائق کودک، تنوع دادن به انواع سوالات و سرگرم کننده نگه داشتن کتاب خوانی تعاملی است. تقویت رفتارهای اجتماعی کودکان با پند و اندرز مستقیم شکل نمی گیرد. الگوها و شخصیت های ارائه شده در داستانها و اشعار و سرگذشت افراد بیشتر تاثیر گذار بر رفتار آنهاست. یادگیری واژگان جدید باعث تقویت حافظه می شود.

مواد و روش‌ها

- این مطالعه یک مطالعه مروری – تحلیلی است. جهت مرور منابع از پایگاه‌های اطلاعاتی مطرح نظیر Science Direct•PubMed•Willys•Scopus با جستجوی کلید واژه‌هایParent-ChildSharing Book•BookReading. استفاده گردید. در نتایج اولیه ۱۵۴ مقاله استخراج شد که پس از بررسی ۳۲ مقاله برگزیده شد.

2-Murray, L, Jennings S, Mortimer A, Prout A, Melhuish E, Hughes C, Duncan J, Holmes J, Corinne Dishington, C, Cooper, P.J. The impact of early-years provision in Children’s Centres (EPiCC) on childcognitive and socio-emotionaldevelopment: study protocol for arandomised controlled trial. (2018) 19:450 https://doi.org/10.1186/s13063-018-2700-x

3-Chacko, A, Doctroff, G.L. , Graduate.F.Engaging Fathers in Effective Parenting for Preschool Children Using Shared Book Reading: A Randomized Controlled Trial. 2018. J Clin Child Adolesc Psychol. 47(1): 79–93. doi:10.1080/15374416.2016.1266648

4-Berntsson L.T., Singaber, K.C. Leisure time activities in Swedish children aged 2–17 years.2013. doi:10.1111/sca.12081

5- Dowdall, N, Cooper,P.J, Tomlinson,M, Sken,S, Gardner, F, Murray, L, The Benefits of Early Book Sharing (EBES)for child cognitive and socio-emotionaldevelopment in South Africa: studyprotocol for a randomised controlled trial. (2017) 18:118 DOI 10.1186/s13063-017-1790-1

نقش شروع کتاب خوانی زودهنگام در رشد اجتماعی عاطفی کودکان

اکرم الفبایی*، **شیوا ایرانی**، **سمانه دباغ فکری**

✉*دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل ، ایران، آدرس پست الکترونیک(a.alefbaei@gmail.com)*

نتایج

مطالعه چاکو در نیویورک بر روی ۱۰۰ پدر اسپانیایی تبار در آمریکا انجام شد.از "آموزش رفتار والدین" به افراد کمک گرفت. است. در موارد پدران با درآمد کم کمک کننده است. در این روش از برنامه آموزشی جامعه برای پدران استفاده شد. در برخی موارد هم در زیر گروهها از آموزش پدر به پدر استفاده شد که یادگیری پدران را بهبود می بخشید. در پایان از "چک لیست رفتار والدین" استفاده شد که قوی یا ضعیف بودن پدر را بررسی می نمود. از "پرسشنامه رفتار کودک ایبرگ" و ابزار استرس والدین استفاده شد. که ۷۹٪ از پدران در ۸ جلسه آموزش رفتار شرکت نمودند. دیسپلین پدران افزایش یافت. این برنامه بر انتظارات والدین تاثیر گذار نبود. و بر درک شنیداری کودک موثر بود.

مورای در انگلستان بر کتاب خوانی والدین در کودکان ۲۸ تا ۴۵ ماهگی و زیر ۵ سال پژوهش نمود که ابتدا به والدین آموزش اشتراک گذاری کتاب خوانی محاوره ای طی ۷ هفته داده شد. که ۴ تا ۶ ماه بعد نتایج نشان داد شناخت، زبان آموزی، تنظیم احساس و توسعه اجتماعی کودک موثر بود. در والدین حل مسئله و استراتژی های مدیریت رفتار کودکان بهبود پیدا نمود.

مطالعه دو دال در کشورهای با درآمد کم و متوسط در سنین ۲۳ تا ۲۷ ماه در آفریقای جنوبی شناخت و مهارت‌های اجتماعی عاطفی را افزایش داد. افراد مراقبت کننده از کودکان به مدت ۸ هفته آموزش داده شدند که کتاب خوانی مشترک و حمایتی با کودکان این سنین انجام دهند. که در پرخاشگری کودکان و یادگیری مهارت‌های قبل از اجتماعی شدن موثر بود. کتاب های مصور در این سنین باعث افزایش طرحواره هایی ذهنی می شود و باعث شکل گیری یک وضعیت برای استفاده از آن در بحث با والدین می شود. کتاب خوانی اشتراکی باعث یادگیری مهارت ابراز همدردی می شود. ارتباط به واسطه کتاب خوانی در والدین نیز بر چندین عامل خطر شکل گیری کودک آزاری اثر دارد و از وقوع آن بعدها می کاهد.

در یک تقسیم بندی والدین به دو نوع والدین غیرکارآمد و غافل در برابر والدین مثبت و حساس تقسیم می شوند. والدین مثبت به کودکانشان کمک می کنند به برایندهای مثبت دست بیابند. یادگیری رفتار والدین که کتاب خوانی اشتراکی یکی از ابعاد آن است در والدین غیرکارآمد نسبت به والدین مثبت تغییر بیشتر در رفتار والدین شامل عصبانیت، توجه ضعیف و فهم اجتماعی آنها ایجاد می کند.

مطالعه برنستون سوئدی در کشورهای اسکاندیناوی در کودکان ۲ تا ۱۲ سال روی شکایات روان تنی و بیماری جسمی بررسی شد. این کودکان به مدت ۱۲ سال تحت نظر گرفته شدند. دختران در اوقات فراغت فعال تر از پسران می باشند. شرکت در تمامی فعالیت های اوقات فراغت شامل گوش دادن موسیقی،دیدن دوستان، فعالیت در موسسات و جمله کتاب خوانی با نبود علائم روان تنی و اتفاق نیافتادن بیماری در آینده ارتباط دارد. در مقابل وب گردی و ویلاک نویسی در اینترنت و نواختن یکی از ابزارموسیقی به طور منفی با علائم روان تنی و بروز بیماری جسمی ارتباط دارد.

نتیجه گیری و پیشنهادها

در نتایج یافت شد که مطالعه کتاب در بهبود وضعیت ذهنی و فهم اجتماعی کودک تاثیر دارد. در کودکان کوچکتر مطالعه کتاب مصور همراه والدین و صحبت در مورد کلمات اطرافشان در تکلم آنها نقش دارد. مطالعه در سنین مدرسه نیز باعث افزایش درک متون و یادگیری زبان در کودکی و بعدها در دوره نوجوانی خواهد شد. حتی در خانواده هایی که والدین به مطالعه ارزش می دهند، شرکت کودکان در مدرسه با تمایل بیشتر و بدون احساس اجبار صورت می گیرد. از طرفی آموزش پدران و شرکت دادن ایشان در کتاب خوانی در کودکان سنین قبل مدرسه در ارتقاء احساس والدین بودن پدران و رفتار یکپارچه والدین نقش دارد. در برخی مطالعات نشان داده شده است که شروع کتاب خوانی در کودکان تا ۲ سال اول زندگی اثرات بهتر نسبت به شروع مطالعه در سالهای بعدتر زندگی آنها دارد. کیفیت کتاب خوانی والدین نیز بر یادگیری پایه کودکان تاثیر دارد و بعدتر می تواند کیفیت یادگیری کودکان را در مدرسه افزایش دهد. همچنین کتاب خوانی با مشارکت والدین مخصوصاً در کشورهای کمتر توسعه یافته و در خانوارهای با درآمد کم عاملی برای توسعه شناختی ، اجتماعی و عاطفی کودکان می باشد.

همچنین مطالعه برنستون نشان می دهد که کودکان سن ۲ تا ۶ سال از ندادن فعالیت های خیلی زیاد به ایشان سود می برند.

منابع

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل